

Синтаксис простого речення

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО МОДУЛЬ-КОНТРОЛЮ

1. Синтаксис як розділ граматики. Предмет і об'єкт синтаксису. Зв'язок синтаксису з іншими мовознавчими дисциплінами.
2. Сутність синтаксису як науки і як синтаксичної будови мови Погляди на предмет синтаксису. Сучасне розуміння предмета синтаксису (синтаксис як система, підсистеми синтаксису; власне синтаксичні і невласне синтаксичні одиниці).
3. Основні напрями в синтаксичній науці. Ідеї та теорії логіко-граматичного напрямку в синтаксисі.
4. Ключові поняття психолого-граматичного напрямку в синтаксисі.
5. Сутність формально-граматичного (традиційного) напрямку в синтаксисі.
6. Концептуальні поняття структурного синтаксису.
7. Основні поняття семантико-синтаксичного напрямку в сучасному синтаксисі.
8. Функційно-комунікативний синтаксис. Поняття про актуальне членування висловлення.
9. Основні одиниці синтаксису: визначення та принципи сучасної класифікації.
10. Новітні поняття „елементарні / неелементарні”, „симетричні / асиметричні” синтаксичні одиниці.
11. Синтаксема як мінімальна одиниця синтаксису. Типи синтаксем (предикатні та іменникові).
12. Диференційні ознаки синтаксем як мінімальних семантико-синтаксичних одиниць.
13. Типологія предикатних синтаксем і їх морфологічні вияви у простому семантично елементарному реченні.
14. Типологія субстанційних (іменникових) синтаксем і їх морфологічні вияви у простому семантично елементарному реченні.
15. Поняття про вторинні предикатні синтаксеми у простому неелементарному реченні. Типологія часових синтаксем і їх морфологічні вияви.
16. Типологія вторинних предикатних синтаксем зі значенням зумовленості у простому неелементарному реченні.
17. Типологія вторинних предикатних синтаксем із характеризувальним, порівняльно-асоціативним та зіставно-виокремлювальним значенням і їх морфологічні вияви у простому семантично неелементарному реченні.
18. Типологія атрибутивних і апозитивних синтаксем і їх морфологічні вияви у простому семантично неелементарному реченні.
19. Типологія модальних синтаксем (вставних і вставлених компонентів) і їх морфологічні вияви у простому семантично неелементарному реченні.
20. Поняття категорії валентності в семантичному синтаксисі.
21. Сучасне вчення про прислівні та неприслівні зв'язки в синтаксисі.
22. Типи синтаксичного зв'язку на рівні складного речення (сурядний, підрядний і недиференційований).
23. Типи підрядного зв'язку на рівні словосполучення та складнопідрядного речення (передбачуваний / непередбачуваний зв'язки, обов'язковий / необов'язковий зв'язки).
24. Загальна типологія підрядних зв'язків у словосполученні.. Засоби вираження підрядних зв'язків (форми слів, порядок слів, прийменники).
25. Узгодження (широке і вузьке розуміння узгодження. Узгодження: повне (власне-граматичне), неповне та інші види узгодження (сміслове, умовно-граматичне, асоціативно-граматичне).
26. Кореляція як тип підрядного зв'язку в словосполученні, її різновиди (повна, неповна).
27. Керування як тип підрядного зв'язку. Широке і вузьке розуміння керування. Сильне і слабе, варіативне і неваріативне, посереднє і безпосереднє керування.
28. Керування як тип підрядного зв'язку. Дієслівне, субстантивне, ад'єктивне й адвербіальне керування.
29. Прилягання (широке і вузьке розуміння прилягання). Поділ на власне-прилягання та іменне прилягання у словосполученні.
30. Відмінкове прилягання та власне прилягання як типи підрядного зв'язку. засоби вираження залежних компонентів у словосполученнях з відмінковим приляганням.

31. Типологія неприслівних синтаксичних зв'язків на рівні речення (предикативний, сурядний, детермінантний, напівпредикативний, пояснювально-уточнювальний, тяжіння).
32. Поняття семантико-синтаксичних відношень у синтаксисі, їх типологія.
33. Словосполучення (широке і вузьке розуміння; з історії вивчення словосполучень). Проблема сурядних словосполучень. Вільні та зв'язані словосполучення.
34. Сучасні класифікації словосполучень: за будовою, лексико-граматичним і кількісно-структурним принципами (загальна характеристика).
35. Класифікація словосполучень за лексико-граматичним принципом (розкрити сутність класифікації та навести приклади).
36. Поділ словосполучень за будовою (розкрити сутність класифікації та навести приклади).
37. Розмежування вільних синтаксичних словосполучень і зв'язаних (синтаксично, семантично і фразеологічно).
38. Граматичне значення, структурна і графічна схеми словосполучення; початкова форма словосполучення. Функції словосполучень.
39. Семантико-синтаксичні відношення у словосполученні (суб'єктні, об'єктні, атрибутивні, обставинні, апозитивні, комплетивні, синкретичні). Засоби вираження семантико-синтаксичних відношень у словосполученнях.
40. Поняття й визначення речення як синтаксичної одиниці. Речення в колі суміжних наукових понять: речення й судження; речення і словосполучення; речення та висловлення.
41. Просте речення як синтаксична одиниця (визначення представниками різних лінгвістичних шкіл, сучасне розуміння речення).
42. Основні аспекти вивчення речення: формально-граматичний, семантико-синтаксичний, комунікативний.
43. Граматичне значення речення. Предикативність і модальність як основні ознаки речення. Поняття про об'єктивну модальність (диктум) й суб'єктивну (модус).
44. Граматична будова речення (структурна і графічна схеми; парадигма речення, форми парадигм).
45. Семантична будова речення (предикативна ознака, суб'єкт, об'єкт, дифузні категорії). Поняття пропозиції як семантичної константи речення. Співвідношення формального і семантичного членування речення (симетричні / асиметричні структури).
46. Комунікативна будова речення (актуальне членування; засоби вираження актуального членування – порядок слів, інтонація, пауза, частки).
47. Порядок слів у реченні. Граматичне значення і стилістична роль порядку слів. Поняття про інверсію.
48. Основні принципи класифікації речень. Типи речень за комунікативною настановою (розповідні, питальні, спонукальні, бажальні).
49. Розповідні прості речення: визначення і функції. Типи речень за повнотою реалізації структурної схеми (повні й неповні).
50. Питальні речення (власне- і невласне-питальні), засоби оформлення питального значення в реченні.
51. Спонукальні прості речення, засоби оформлення спонукальності значення в реченні.
52. Бажальні прості речення, засоби оформлення спонукальності значення в реченні.
53. Типи речень за способом вираження та характером предикативних відношень. Стверджувальні й заперечні (частково- та загальнозаперечні), стверджувально-заперечні речення.
54. Класифікація простих речень (за комунікативною настановою, складом головних членів, засобами вираження присудка, зв'язком присудка з підметом, повнотою реалізації, вільною чи фразеологічною будовою).
55. Класифікація простих речень за емоційним забарвленням. Окличні й неокличні речення. Розділові знаки в кінці речення.
56. Класифікація речень за будовою (прості і складні речення, односкладні та двоскладні речення, прості ускладнені речення).
57. Предикативний центр простого речення. Головні члени речення, їх відповідність членам судження.
58. Підмет як головний член речення. Найсуттєвіші ознаки підметів. Номінативні підмети, засоби їх вираження.

59. Еквіваленти номінативних підметів, засоби їх вираження. Інфінітивні підмети та їх класифікація.
60. Синтаксично-неподільні підмети-словосполучення, їх класифікація та засоби вираження.
61. Семантично-неподільні підмети-словосполучення, їх класифікація та засоби вираження.
62. Присудок як головний член речення. Найсуттєвіші ознаки присудка. Зв'язок присудка з підметом (координація).
63. Простий дієслівний присудок. Координовані і некоординовані форми простого дієслівного присудка.
64. Простий дієслівний ускладнений присудок. Засоби ускладнення предикативного компонента.
65. Особливості граматичної будови іменних двоскладних речень, їх класифікація за формою вираження іменної частини.
66. Дієслівний складений присудок: визначення і позначення в структурній схемі. Семантика й засоби вираження допоміжного компонента.
67. Синтаксична функція інфінітива. Поняття про об'єктний та суб'єктний інфінітиви.
68. Іменний складений присудок: визначення і позначення в структурній схемі. Типи зв'язкових елементів.
69. Тире між підметом і присудком у простому реченні.
70. Засоби вираження іменної частини складеного іменного присудка (спеціалізовані та неспеціалізовані форми).
71. Ускладнені форми складених дієслівного та іменного присудків.
72. Двоскладні дієслівні речення (граматична характеристика – засоби вираження підмета, присудка; парадигма; семантична і комунікативна характеристика).
73. Двоскладні субстантивні речення (граматична характеристика – засоби вираження підмета, присудка; парадигма, семантична і комунікативна характеристика).
74. Двоскладні інфінітивні речення (граматична характеристика – засоби вираження підмета, присудка).
75. Двоскладні ад'єктивні речення (граматична характеристика – засоби вираження підмета, присудка; парадигма, вираження поширювачів залежно від особливостей керування прикметників звичайної і ступеньованої форми; семантична і комунікативна характеристика).
76. Двоскладні партиципні (дієприкметникові) речення (граматична характеристика – засоби вираження підмета, присудка; парадигма, поширювачі; пасивні звороти; семантична і комунікативна характеристика).
77. Двоскладні адвербіальні речення (граматична характеристика – засоби вираження підмета, присудка; парадигма, поширювачі; семантична і комунікативна характеристика).
78. Історія вчення про другорядні члени речення. Загальне поняття прислівних і неприслівних поширювачів.
79. Детермінанти й дуплексиви як поширювачні неприслівного типу в структурі простого речення.
80. Детермінанти: основні ознаки та класифікація.
81. Дуплексиви: основні ознаки та класифікація.
82. Прислівні поширювачі означального типу, засоби вираження узгоджених і неузгоджених означальних поширювачів.
83. Прикладка як різновид означальних присубстантивних поширювачів (визначення, класифікація, засоби вираження). Правопис прикладок.
84. Прислівні поширювачі об'єктного типу. Прямі й непрямі об'єктні поширювачі, засоби їх вираження.
85. Прислівні поширювачі обставинного типу (місця, часу, причини, мети, умови, допусту, способу дії), засоби їх вираження.
86. Прислівні поширювачі та детермінанти часу. Засоби їх вираження.
87. Прислівні поширювачі та детермінанти місця. Засоби їх вираження.
88. Прислівні поширювачі та детермінанти умови й допусту. Засоби їх вираження.
89. Прислівні обставинні поширювачі способу дії та порівняння. Засоби їх вираження.
90. Прислівні поширювачі та детермінанти мети. Засоби їх вираження.
91. Прислівні поширювачі та детермінанти причини. Засоби їх вираження.
92. Синкретичні члени речення, їхні різновиди. Причини синкретизму.
93. Синтаксична синонімія у сфері вираження поширювачів структурної схеми речення.